

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/70/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121203248
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121203248.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcov 1/ PhDr. Q. W. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX/X, F. a 2/ H. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX/X, F. proti žalovaným 1/ O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX, N. E. a 2/ C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX, N. E., žalovaní právne zastúpení JUDr. Petrom Žilinčíkom, advokátom, so sídlom Centrum I 57/132, Dubnica nad Váhom, o náhradu škody a iné, na odvolanie žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č.k. 20C/12/2021-174 zo dňa 06. mája 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých zamietavých výrokoch II., III. ako aj vo výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výkonom I. zaviazal žalovaných 1/, 2/ zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcom 1/, 2/ sumu 79,97 eur titulom bezdôvodného obohatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd žalobu o zaplatenie bezdôvodného obohatenia zamietol a žalobu o náhradu škody zamietol. Výkonom IV. vyslovil, že žalovaní 1/, 2/ majú proti žalobcom 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 97,96% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že v konaní vednom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 20C/13/2020 sa žalovaní v pozícii žalobcov domáhali zriadenia vecného bremena proti žalovaným (v súčasnosti pozícii žalobcov). Súd vylúčil na samostatné konanie uznesením vzájomnú žalobu žalovaných 1/, 2/, ktorou sa domáhali zaplatenia náhrady škody. Naposledy žalobcovia svoj nárok upravili na pojednávaní dňa 08.04.2022 a žiadali v konečnom dôsledku, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť im náhradu škody vo výške 5.930,- eur, náhradu za užívanie pozemkov vo výške 1.900,- eur s tým, že súd na tomto pojednávaní pripustil zmenu žaloby v zmysle podania žalobcov zo dňa 08.04.2022.

3. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456 a § 489 Občianskeho zákonníka. Žalobcovia uplatnili proti žalovaným svoj nárok na náhradu zato, že žalovaní užívali bez právneho dôvodu a vyplatenia náhrady časť pozemku žalobcov a to parcelu registra C č. XXXX/1, k.ú. N. E. v období od 18.09.2020 do 18.04.2022. V zmysle naposledy pripustenej zmeny žaloby ide o nárok na náhradu za užívanie časti tohto pozemku o výmere 85 m2 na účely prechodu pešo a prejazdu autom. Rozsah užíwanej časti je zakreslený v geometrickom pláne A. O. zo dňa 10.05.2021 ako diel. Žalovaní nepopierali, že časť tejto parcely v rozsahu stanovenom aj užívali na prechod a prejazd k ich pozemkom a to k rekreačnej chate, súp.č. XXXX na parcele č. XXXX/X a k záhradnej chatke súp.č. XXXX na parcele č. XXXX/X, v ktorých celoročne bývajú. Keďže žalovaná strana nepreukázala, žeby túto časť parcely používala ako prístupovú cestu so súhlasom vlastníkov predmetnej parcely, pretože zo skutočnosti, že pôvodní spoluvlastníci parcely žalovaných prechod a prejazd k parcele tolerovali, nemožno vyvodzovať súhlas týchto pôvodných spoluvlastníkov parcely s takýmto využívaním parciel. Právo žalovaných prechádzať a jazdiť autom po parcele tak nevyplýva z právneho

predpisu, zo zmluvy, ani z právoplatného rozhodnutia súdu. Preto súd uzavrel, že žalovaní naozaj bez právneho dôvodu užívali časť parcely č. 1983/1 o výmere 85 m² v žalovanom období od 18.09.2020 do 18.04.2022, základ nároku je tak daný. Je teda zrejme, že užívaním parcely bez právneho dôvodu sa žalovaní bezdôvodne obohatili na úkor žalobcov. Ďalej sa súd zaoberal samotnou výškou bezdôvodného obohatenia. Dôkazné bremeno zaťažovalo žalobcov. Žalobcovia však nepreukázali dôvodnosť nároku nimi uplatňovanej sume 100,- eur za 1 mesiac užívania pozemku o výmere 85 m². Žalobcovia predložili z internetu zadovážené inzerované ponuky na predaj pozemkov a to stavebných, pričom v týchto inzerátoch je obsiahnutá ponuka na predaj a nie na ich nájom za účelom prechodu a prejazdu. Navyše veľká časť týchto inzerovaných ponúk sa týka stavebných pozemkov, ktorých trhovú cenu je vyššia aj nájom je vyšší. Žiadna zo strán netvrdila, žeby bol pozemok zastavaný stavbou. Skutočnosť, že pozemok sa nachádza v zastavanom území obce, nepreukazuje, že sa jedná o stavebný pozemok. Žalobcovia tak nepredložili súdu dôkazy, z ktorých by vyplývala cena, za ktorú sa podobné pozemku v danom mieste a čase prenajímajú. Naopak žalovaní preukázali znalecký posudok č. 129/2021, vypracovaný znalcom Ing. Karolom Paláčíkom, v ktorom bola pre potreby súvisiaceho konania vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 20C/13/2020 stanovená hodnota vecného bremena na sumu 350,- eur. Znalec stanovil hodnotu vecného bremena práva prechodu a povinnosti strieť uloženie káblov elektrického vedenia na parcele č. XXXX/X v rozsahu dielu 1, zakresleného na Geometrickom pláne č. 26/21 na sumu 350,- eur. Pred určením hodnoty znalec vypočítal metódou polohovej diferenciácie všeobecnú hodnotu parcely na 9,82 eur/1 m². Na strane 3 znaleckého posudku znalec vypočítal nájom predmetnej parcely o výmere 85 m² na 52,28 eur/rok, z čoho vyplýva, že výška nájomného tak predstavuje 4,36/mes., resp. 0,15 eur/deň. Posudok bol vypracovaný ku dňu 16.05.2021 a určená cena nájmu spadá do obdobia, za ktoré si uplatnili žalobcovia nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobcovia nesúhlasili so závermi posudku Ing. Paláčíka z tých istých dôvodov, ako to bolo v konaní vedenom pod sp.zn. 20C/13/2020. Z ich námietkami sa súd vysporiadal v bode 27. odôvodnenia rozsudku 20C/13/2020. Čo sa týka nesprávne uvedeného čísla parcely dotknutej vecným bremenom, súd poukázal na tú skutočnosť, že na strane 4 posudku sú uvedené tieto údaje správne a ide o zrejmu chybu v písaní. Námietku, že neboli prítomní na obhliadke predmetnej parcely súd nepovažoval za relevantnú, keďže rozsah navrhovaného vecného bremena už predtým zameral geodet A. O.. Neobstojí ani tvrdenie žalobcov, že znalec uvádzal, že sa jedná o pozemky so zvýšeným záujmom o ich kúpu a napriek stanovil ročný nájom len na 52,28 eur, čo považovali za silne podhodnotený odhad hodnoty vecného bremena. Žalobcovia však nepredložili súkromný znalecký posudok, ktorým by inou osobou odborne spôsobilou vyvrátili odborné závery menovaného znalca, čo do ceny nájmu. Žalobcovia nenavrhli vykonať iný relevantný dôkaz, ktorým by iná osoba odborne spôsobilá potvrdila, že spôsob výpočtu hodnoty nájomného, hodnoty vecného bremena vykonaný menovaným znalcom v jeho posudku je nesprávny. Znalec v prípade posudku uviedol podklady, z ktorých vychádzal a použil metódy polohovej diferenciácie. Je teda zrejme, z akých relevantných podkladov znalec vychádzal spôsob výpočtu všeobecnej hodnoty pozemku, všeobecnej hodnoty nájmu ako aj všeobecnej hodnoty vecného bremena. Ďalej z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobcovia nadobudli v apríli 2020 do BSM polovicu predmetnej parcely od pôvodnej spoluvlastníčky K. I. a druhá parcela zostala vo vlastníctve F. D.. Žalobcovia následne odkúpili podiel od F. D. a to v novembri roku 2020. Žalobcovia nerozporovali tvrdenia žalovaného o nadobudnutí druhej polovice parcely v novembri 2020, a preto im patrí nárok na náhradu za užívanie parcely za čas od 18.09.2020 do 30.09.2020 a za mesiac október v rozsahu zodpovedajúcej spoluvlastníckemu podielu vo výške 1-ice. Preto žalobcom patrí polovica náhrady za užívanie parcely vo výmere 85 m² od 18.09.2020 do 31.10.2020, teda za 14 dní, z apríla 2022 v sume 2,10 eur a z nej polovica 1,05 eur a náhrada za mesiac október 2020, 4,36 eur, z ktorej polovica predstavuje 2,18 eur. Ďalej im patrí náhrada za užívanie parcely od 01.11.2020 do 18.04.2022, teda za 17 mesiacov po 4,36 eur, čo činí spolu 74,12 eur + náhrada za 18 dní apríla 2022, 2,62 eur. Celkovo tak majú žalobcovia nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 79,97 eur. Preto súd zaviazal žalovaných 1/, 2/, ktorí parcelu spoločne užívajú na prechod a prejazd solidárnou povinnosťou zaplatiť žalobcom 1/, 2/ bezdôvodné obohatenie 79,97 eur a výrokom II. žalobu vo zvyšku tohto nároku zamietol.

4. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal nárokom žalobcov 1/, 2/ na náhradu škody voči žalovaným. Súď prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodňoval ust. § 420 ods. 1, ktorý stanovuje predpoklady zodpovednosti za škodu ako aj § 126 ods. 1 OZ a čl. 20 ods. 1 Ústavy SR. Žalovaní sa v prejednávanej veci bránili tým, že spornú parcelu ako prístupovú cestu užívali už ich právni predchodcovia. Z rozsudku Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 20C/13/2020 zo dňa 09.07.2021 vyplýva, že iný prístup k stavbám žalovaných nie je možný, a preto súd zriadil právo prechodu a prejazdu cez parcelu žalobcov. Faktom je, že účinky vecného bremena zriadeného rozsudkom nastanú až

právoplatnosťou rozsudku. Žalobcovia si uplatnili škodu, ktorá má predstavovať náklady spojené na uvedenie parcely do pôvodného stavu, teda na odstránenie prístupovej cesty, navezenie zeminy, zarovnanie a vysadenie trávnik. Aktívna legitímácia žalobcov je daná len ohľadom tých zásahov žalovaných do parcely, ku ktorým došlo počas obdobia, keď parcelu vlastnili žalobcovia. Pokiaľ došlo k zásahom žalovaných do povrchu parcely, prípadne k jej zmenám pred aprílom 2020, kedy žalobcovia neboli ešte vlastními parcely, oprávnením domáhať sa náhrady škody vzniknutej z týchto skorších zásahov boli predchádzajúci vlastníci parcely, teda p. K. I. a F. D.. Z prevodu vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy neprechádza na nadobúdateľa aj právo na náhradu škody. Preto bolo na žalobcoch, aby preukázali, ktoré zásahy vykonali žalovaní do parcely žalobcov, v akom rozsahu parcelu poškodili od apríla 2020 doteraz a aká je výška nákladov nevyhnutých na uvedenie parcely do stavu, v akom bola parcela pred týmito zásahmi. Žalovaní sa bránili tým, že prístupovú cestu na parcelu vybudovali už ich právni predchodcovia. Toto tvrdenie potvrdzuje Znalecký posudok č. 29/96 vypracovaný znalcom z odboru stavebníctva Rudolfom Mokráním zo dňa 11.03.1996 na ocenenie záhradnej chatky súp. č. XXXX, v ktorom posudku znalec obhliadkou na mieste samom dňa 08.03.1996 zistil, že chatka s pozemkami sú prístupné z miestnej komunikácie cez príjazdovú cestu. Z tohto je teda zrejmé, že prístupová cesta bola už ku dňu 08.03.1996 vybudovaná. Skutočnosť, že prístupová cesta bola vybudovaná v čase, keď chatku v roku 1996 kúpil žalovaný vyplýva aj z odseku 23. odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Trenčín, sp.zn.20C/13/2020 obsahujúci skutočnosti zistené z výsluchov svedkov Y. G., G. G., ktorí uvádzali, že už právni predchodcovia žalovaných p. A. a p D. po ceste jazdili autami, aj nákladnými a cesta musela byť už v takom stave, že umožňovala aj po technickej stránke prejazd osobnými aj nákladnými autami. Žalovaní v rámci výsluchu uvádzali, že v apríli 2020, keď žalobcovia kúpili parcelu bola cesta približne v rovnakom stave ako ku dňu výsluchu na pojednávaní. Žalovaní žiadne zásadné úpravy na časti parcely, ktorá slúži ako prístupová cesta neurobili do momentu, keď žalobcovia nadobudli predmetnú parcelu. Pokiaľ došlo k rozšíreniu, toto bolo realizované z dôvodu, že tam sused osadil stĺp a nedalo sa tak autom prejsť z verejnej komunikácie na prístupovú cestu. Pokiaľ žalovaní tvrdili, že rozšírili cestu na obecnom pozemku a nie na pozemku žalobcov, uviedol tak v rozpore s koncentračnou zásadou, a preto mal súd zato, že žalovaná strana svoje tvrdenie nepreukázala. Preto súd na toto tvrdenie neprihliadal a vychádzal z toho, že rozšírenie cesty sa udialo na parcele žalobcu v jej spodnej časti. Žalovaný potvrdil, že nasypali v spodnej časti cesty šutulínu, teda suchý betón za týmto účelom, aby bager mohol ísť po ceste, pretože mu bolo uložené osadiť certifikovanú žumpu na jeho pozemku. Hoci je zrejmé, že užívaním parcely na prejazd vozidla sa v dôsledku váhy osobného motorového vozidla žalovaných mení povrch parcely a teda môže dôjsť k prehĺbeniu koľají aj v spodnej časti, avšak žalobcom sa nepodarilo preukázať v akom rozsahu došlo k týmto zmenám parcely odkedy parcelu nadobudli do vlastníctva a aké náklady treba vynaložiť na uvedenie parcely do stavu pred týmito zásahmi. Žalovaný potvrdil, že na prístupovú cestu vysypáva kamenivo, aby bola prejazdna, teda ju udržiava a žalobcovia nepreukázali výšku nákladov spojenú s odvozom kameniva z parcely. Na preukázanie výšky týchto nákladov nie je možné použiť cenové ponuky vypracované spoločnosťou Lambert, s.r.o., keďže do týchto cenových ponúk boli zahrnuté práce a materiál na úplnú revitalizáciu predmetnej časti parcely, ktorá je využívaná ako prístupová cesta. Z týchto ponúk tak vyplýva výška nákladov na uvedenie časti parcely do pôvodného stavu ešte pred vytvorením prístupovej cesty k terajším chatkám. Z týchto ponúk nie je možné odvodiť výšku nákladov potrebných na odstránenie zásahu do parcely, ktoré vykonali žalovaní od apríla 2020, kedy nadobudli žalobcovia prú polovicu parcely do vlastníctva. Súd potom musel takto konštatovať, že žalobcovia nepreukázali výšku škody v dôsledku užívania parcely žalovanými a v dôsledku zásahu žalovaných do parcely žalobcov od apríla 2020 do vyhlásenia rozsudku. Súd nemohol určiť výšku nárokov ani úvahou, pretože odhadom, ako navrhovali žalobcovia, pretože nemal dostatočné podklady, ktoré mali predložiť žalobcovia. Navyše Civilný sporový poriadok neobsahuje priamu úpravu možnosti súdu určiť pri rozhodovaní vo veci samej výšku žalovaného nároku úvahou, odhadom súdu. Ust. § 264 ods. 1, 2 CSP nie je použiteľné, pretože podľa rozhodnutia NS SR, sp.zn. 5Obdo 14/2020 (R 52/20) výšku náhrady škody nemôže súd určiť úvahou, ani odhadom, ale musí sa opierať o konkrétne okolnosti prípadu a výšku nároku je povinný preukazovať žalobca. Žalobcovia nepreukázali vznik škody v konkrétnej výške a pre nepreukázanie tohto zákonného predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu, súd žalobu zamietol.

5. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, § 262 ods. 1, 2 CSP, kedy žalobe bolo vyhovie v časti o zaplatenie sumy 79,97 eur z uplatnenej sumy 7.830,- eur tak predstavuje úspech žalobcov 1,02% a v tejto časti majú žalobcovia nárok na náhradu trov konania. Žaloba bola zamietnutá do výšky 7.750,03 eur, čo predstavuje 98,98% a v tejto časti potom majú žalovaní nárok na náhradu

trov konania. Nárok žalovaných 98,98% - 1,02% = 97,96%. Preto bolo žalovaným priznané právo na náhradu trov konania v rozsahu 97,96%.

6. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia 1/, 2/, ktorí mali zato, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Spornú parcelu kúpili pre vlastné účely s cieľom postavenia rodinnej chatky s vedomím, že v územnom pláne obce Dolná Súča bola evidovaná ako stavebná parcela, teda parcela určená na výstavbu. Mali zato, že súd nesprávne použil ako dôkaz špekulatívne vypracovaný znalecký posudok Ing. Paláčika spracovaný za účelom vecného bremena práva prechodu a vedenia káblov a zriadil tak vecné bremeno na prechod a prejazd cez ich parcelu. Tvrdenie súdu, že poškodenie 85 m² časti parcely nedokázali je viac ako tendenčné a zaujaté voči ich osobám. Ako je možné, že výpočty a trhové ceny za predaj nehnuteľností sú nedôkazné, ale výpočet žalovaných 17eur/rok je dôkazný a objektívny. Oba rozsudky ako rozsudok 20C/13/2020 aj rozsudok 20C/12/2021 sú zámerne rozhodnuté v prospech jednej strany. Súd svojimi rozhodnutiami tak oprávňuje žalovaných konať protiprávne. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu v zmysle Ústavy SR. Žiadali preto, aby boli žalovaní zaviazaní zaplatiť žalobcom za užívanie 85 m² časti parcely č. XXXX/X, k.ú. N. E. vo výške 633,50 eur s tým, že čiastku vypočítali prostredníctvom cenových relácií z eportálu nehnuteľností.sk za prenájom pozemkov v lokalite Trenčianskeho kraja. Ďalej zotrvali na svojom tvrdení, že žalovaní im zámerne a vedome zničili povrch 85 m² parcely do hĺbky 10 cm bagrovaním a následne ho denno-denne zasypávali kamenivom, a preto žiadali, aby boli zaviazaní uhradiť žalobcom za poškodenie 85 m² časti parcely za rovnaké obdobie sumu 2.690,43 eur, čo predstavuje náhradu škody na 85 m² časti parcely č. XXXX/X za čas od 13.11.2021 do 06.05.2022 a počnúc dňom 06.05.2022 za každý kalendárny mesiac sumu 30,60 eur za užívanie 85 m². Keďže žalovaní podali odvolanie voči rozsudku 18C/39/2021 na odstránenie káblov, žiadali, aby žalovaným bola uložená povinnosť zo vzájomnej výmeny 85 m² časti pozemkov stavebnej parcely označenej ako diel 1 v geometrickom pláne A. O. za rovnaký diel v rozlohe 85 m² za nestavebné parcely XXXX/XX a XXXX/X. Poukázali na tú skutočnosť, že súd prvej inštancie nezobral do úvahy Čestné prehlásenie p. F. D. zo dňa 19.04.2022 s tým, že žalovaní parkovali celú zimu 2020 až 2021 na ich pozemku. Poukázali na nezjazdnosť strmého brehu na danej parcele, a preto žiadali na vzájomnej výmene tejto časti parciel.

7. Na základe výzvy zo strany súdu prvej inštancie, žalobcovia zopakovali svoje odvolacie námietky a uviedli, že žiadajú, aby súd zaviazal žalovaných k náhrade za užívanie pozemkov vo výške 633,50 eur.

8. Žalovaní 1/, 2/ sa k podanému odvolaniu ďalej písomne nevyjadrili.

9. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 370 a § 380 ods. 1 CSP a v rozsahu a dôvodov odvolania žalobcov 1/, 2/, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

10. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktoré viedli rozhodnutie súdu prvej inštancie z toho dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia a v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

11. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou, prípadne vadami, ktoré sa týkajú procesných podmienok, existencia ktorých zistená nebola. Vzhľadom na námietky zo strany odvolateľov, odvolací súd skúmal, či postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. b/ CSP), resp. vo vzťahu k námietke o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia, či tu neexistencia takej vady, ktorá by spôsobila mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci tak, ako to predpokladá § 365 ods. 1 písm. d/ CSP.

12. Dôvodom zakladajúcim zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP je taký vadný postup súdu v civilnom konaní, ktorým sa stranám odníma možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané im za účelom zabezpečenia ochrany ich práv. O takúto vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a postupom odňal stranám procesné práva, ktorý im Právny poriadok priznáva, k porušeniu ktorého práva dochádza tiež v prípade, napríklad nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia.

13. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodne tak, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu. Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces je povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pričom starostlivo prijať všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, pričom súd musí dbať v argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež na jeho celistvú presvedčivosť, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu.

14. Civilný sporový poriadok zakotvil v ust. § 220 ods. 2 CSP požiadavku preskúmateľnosti rozhodnutia. V zmysle tohto zákonného ustanovenia súd v odôvodnení rozsudku uvedie čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké dôkazy predložil alebo označil súd, jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán účastníkov, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie z rozsudku bolo presvedčivé.

15. Preskúmaním obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolací súd nevzhladol dôvodnosť uplatnených odvolacích námietok z hľadiska ani jedného vyššie uvedených dôvodov. Všeobecný súd nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veciach, sp.zn. IV. ÚS 115/03, prípadne III. ÚS 60/04, čo plne dopadá tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu).

16. Z ustanovení CSP vyplýva procesná povinnosť účastníka konania tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých odvodzuje svoje právo, alebo povinnosť protistrany a procesná povinnosť označiť dôkazy, ktorými chce preukázať pravdivosť ním tvrdených skutočností. Ide o základné povinnosti účastníka sporového konania. Dôkazné bremeno sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou účastníka konania zato, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia. Táto zodpovednosť sa prejaví v jeho procesnom neúspechu. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu, aby rozhodol o veci samej aj v prípadoch nepreukázania určite skutočnosti, ktorá bola významná pre rozhodnutie podľa hmotného práva. Rozsah dôkazného bremena vyplýva z hmotného práva, teda z príslušnej hmotnoprávnej normy. V zásade teda platí, že dôkazné bremeno má ten, komu je podľa hmotného práva na prospech existencia určite skutočnosti. Označenie dôkazov nie je iba procesnou povinnosťou účastníkov konania, ale aj procesným oprávnením. Právo moc súdu konať o veci, ktorej sa žalobný návrh týka v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dôkazov a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania.

17. Súd následne vyhodnocuje dôkazy podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

18. V prejednáwanej veci sa žalobcovia domáhali voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie parcely v ich vlastníctve v rozsahu 85 m² za presne vymedzené obdobie. Súd prvej inštancie dôsledne vyhodnotil všetky dôkazy predložené stranami sporu a to ako znalecký posudok, vypracovaný znalcom z odboru stavebníctvo Ing. Karolom Paláčíkom, kde pre potreby súvisiaceho konania vedenom

na súde pod sp.zn. 20C/13/2020 bola stanovená ako hodnota vecného bremena, tak aj hodnota nájmu za dané obdobie a zároveň sa zaoberal dôkazmi, ktoré predložili žalobcovia, t.z. inzerátmi na predaj pozemkov, z ktorých žalobcovia dovodzovali, že ich právo na náhradu je podstatné vyššie ako to bolo stanovené v znaleckom posudku. Súd prvej inštancie sa dôsledne v bodoch 28., 29. a 30. zaoberal výškou samotného bezdôvodného obohatenia a dôsledne rozobral, prečo vychádzal zo znaleckého posudku a nie z inzerátov, ktoré predložili žalobcovia v konaní na preukázanie výšky bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaných. Odvolací súd sa s týmto odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje a zároveň naňho odkazuje. Žalobcovia nepredložili iný relevantný dôkaz, ktorý by bol spôsobilý vyvrátiť znalecký posudok Ing. Karola Paláčika, z ktorého vychádzal súd prvej inštancie. Tak, ako správne skonštatoval súd prvej inštancie, žalobcovia nepredložili svoj súkromný znalecký posudok, ktorý by inou osobou odborne spôsobilou vyvrátil odborné závery znalca, čo do ceny nájmu. Nenavrhl vykonať iný relevantný protidôkaz, ktorým by im iná odborne spôsobilá osoba potvrdila, že spôsob ich výpočtu hodnoty nájomného tak, ako ho požadovali je správny. Preto v tomto kontexte odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie, ktorý v konečnom dôsledku uzavrel, že výška bezdôvodného obohatenia za dané obdobie predstavuje sumu 79,97 eur a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

19. V ďalšej časti sa súd prvej inštancie ako aj odvolací súd vzhľadom na námietky žalobcov zaoberal výškou náhrady škody, ktorej sa žalobcovia domáhali voči žalovaným na tom skutkovom základe, že žalovaní žiadali nahradiť náklady potrebné na uvedenie spornej parcely do pôvodného stavu, teda žiadali odstránenie prístupovej cesty, kedy aktívna legitímácia žalobcovi je daná ohľadom tých zásahov žalovaných do parcely, ku ktorým došlo počas obdobia, keď parcely vlastnili žalobcovia. Preto bolo na žalobcoch, aby preukázali, ktoré konkrétne zásahy vykonali žalovaní na parcele žalobcov, v akom rozsahu parcelu poškodili od apríla roku 2020 doteraz a aká je výška nákladov nevyhnutých na uvedenie parcely do stavu, v akom bola parcela pred týmito zásahmi. V prejednávanej veci je nepochybné, že parcela, ktorá je predmetom sporu slúžila ako prístupová cesta nielen žalovaným, ale aj ich právnym predchodcom. Z posudku vypracovaného znalcom z odboru stavebníctva Rudolfom Mokránom dňa 11.03.1996 je zrejmé, že dňa 08.03.1996 už bola vybudovaná prístupová cesta v čase, keď chatu v roku 1996 kúpil žalovaný. Táto skutočnosť bola preukázaná aj z výsluchu svedkov Y. G., G. G., z ktorých vyplýva, že právní predchodcovia žalovaných p. A. a p. Prekop po ceste jazdili autami a to nákladnými a teda cesta musela byť už v takom stave, ako je v súčasnosti tak, aby umožňovala po technickej stránke prejazd osobnými a nákladnými vozidlami. Pokiaľ žalovaní argumentovali zásahmi bagra na danej ceste, z vykonaného dokazovania bolo preukázané a žalovaný toto potvrdil, že žalovaný nasypal v spodnej časti šutolínu, suchý betón za účelom, aby bager mohol výjsť po ceste, pretože bager bol potrebný na vykopanie jamy a osadenie certifikovanej žumpy na pozemku žalovaného. Na fotografiách predložených žalobcovi je viditeľné, že bager zarovnáva povrch prístupovej cesty v jej spodnej časti a je na nej zobrazené nasypané kamenivo na prístupovej ceste v spodnej a hornej časti pred bránou žalovaných. Z týchto fotografií však nevyplýva, že by bola parcela upravená takým spôsobom a v takom rozsahu ako uvádzali žalobcovia. V sporoch, ktorými argumentovali v spore žalobcovia vyplýva výška nákladov na uvedenie časti parcely do pôvodného stavu pred vytvorením prístupovej cesty k vedľajším chatkám. Z týchto ponúk však nie je možné vyvodiť výšku nákladov potrebných na odstránenie zásahu do parcely, ktoré vykonali samotní žalovaní od apríla 2020, kedy nadobudli prvú polovicu parcely žalobcovia. Preto bol v celom rozsahu správny postup súdu prvej inštancie, ktorý musel konštatovať, že žalobcovia nepreukázali výšku škody v dôsledku užívania parcely žalovanými a v dôsledku zásahu žalovaných do parcely žalobcov od apríla 2020 do vyhlásenia rozsudku vo veci samej. Odvolací súd sa plne stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, že nemohol určiť výšku nárokov úvahou, prípadne obhliadkou ako navrhovali žalobcovia, pretože nemal dostatočné podklady, ktoré mali predložiť žalobcovia v konaní. Preto bol správny postup súdu prvej inštancie, ktorý nárok ako nedôvodný zamietol pre nepreukázanie zákonného predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu zo strany žalovaných.

20. Preto krajský súd ako odvolací napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdilo.

21. S prihliadnutím na tú skutočnosť, že odvolacie námietky, ktoré žalobcovia uviedli v odvolaní nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú záver o vadách konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie o podanej žalobe, bude potrebné napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP, kedy úspešnou stranou odvolacieho konania boli žalovaní a to v celom rozsahu a preto im súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% voči žalobcom, ktorí v odvolacom konaní úspech nemali.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).